

HARJAVALTA, Lammaisten koski

Ilmapuolustusbunkkeri - (esihist. vallin jäännös (?)

Peruskartta 1143 04

x 6804 00
y 559 88
z 30

Rek n:o 2¹⁰

Peruskartta 1143 04

x 6804 00
y 559 85
z 30

Rek. n:o 2¹⁰

Tarkistaessani 1.7.1976 teknikko Seppo Lötjösen ja käyttömestari Paavo Peltosentekemää "kuppikivi"-löytöä Lammaisten kosken voimalaitoksen luona tarkastin samalla myös läheisiä rinteitä.

Kiven löytöpaikan yläpuolella on kapea pengerreys, jonka takana maa nousee erittäin jyrkästi parikymmentä metriä petoalueelle. Karttaan merkitystä kohdasta löysin hyvin säilyneen betonisen ilmapuolustusbunkkerin (2), joka oli säilynyt täyttämättömänä viime sotiemme ajoilta asti. Bunkkeri oli pellon päädyssä siten, että pellon päähän jäi pieni avoin kenttä, eräänlainen jokea kohti törröttävä niemke.

Kahden-kolmen metrin etäisyydellä tämän niemekkeen reunasta lukien sitä kiersi n. 50 cm:n korkuinen ja 1-2 metrin levyinen valli, jonka sisäpuolella oli vastaava ojanne. Koska mukanani ei ollut mitään tutkimusvälineitä en päässyt selvyyteen, minkä vuoksi ko. valli oli rakennettu. Se oli kuitenkin selvästi ihmiskäden työtä. Maaperä oli lähinnä hietaa heti turpeen alla. Voimalaitoksen kanta-asukkailta en saanut selvyyttä asiaan, vaikka he hyvin bunkkerin tiesivätkin.

Tältä niittyaukealta on hyvä näkyväisyys Lammaisten kosken suvantoalueelle aina parin-kolmen kilometrin päähän. Varsinainen pelto päättyi n. 50 m niemekkeen reunoista.

Porissa 25.07.1976
Satakunnan Museo

Amanuenssi

Jouko Rätty
Jouko Rätty

